

Abraýly ýeňliş bu

Category: Kitapcy, Psihologiýa, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Abraýly ýeňliş bu ABRAÝLY ÝEŇLIŞ BU!

Jemgyýetiň psihologiýasy şeýle bolýmasa...

Gelenem urha-ur, gidenem urha-ur...

Ýeňileniň dosty ýok. Saýlawy elden gidermegiň ýeke-täk günäkäri Kemal Kylyçdarogly ýaly diňe şoň üstüne sürünýärler! Meň pikirimçe oň ýazygyna galýarlar. Sürünmeleri rehim-şepagatsyzlyk hasaplaýaryn. Adamlarymyzyň bir topary dagy edil Günorta Amerikanyň deňizlerinde ýaşaýan ownuk, yöne ýyrtyjy piranýa balyklaryna döndi... Edil yöne JHP liderini tüýt-müýt edip iýäýjek bolýarlar.

Hemme zadyň günäsini Kylyçdaroglynyň üstüne ýöňkemek dogry hereket däl.

Hawa, saýlawda ýeňildi. Üstünligiň ýeke-täk şerti bar: ÜSTÜN ÇYKMAK.

Ýeňliş şowsuzlykdyr. Bu dogry, emma munuň ýeke-täk günäkäri Kylyçdaroglumy?

Wyždanly boljak, adyl çemeleşmek, geldi-geçer duýgulara aldanyp «Gitsin» diýip gygyrmajak bolmaly.

Ilki ýeňlişiň sebäpleri öwrenilmeli, munda Kylyçdaroglunyň agyr ýalňyşlygynyň, ýatdan çykaran zatlarynyň barlygyny-yoklugyny seljermeli.

Saýlawda hemme zat gözümiziň alnynda bolup geçdi. Basyşlar, haksyzlyklar, ýalan-ýaşryklar, töhmetler, myjabatlar, haýbat atmalar... Hiç zatdan gaýdylmady. Hukuk depgilendi, kanunlar bozuldy, ýurt türk dilini bilmeýän hakynatutma saýlawçylardan dolduryldy.

Hiç kim «Pylankes bolan bolsa ýeňerdi» diýen ýaly boş lap urmalary otarmasyn. Hiç bir babatda deň bolmadyk bular ýaly

adalatsyz, antidemokratik şertlerde kim bolanda-da ýeňilerdi! Hawa, Kylyçdarogly ýeňildi, emma abraýy bilen ýeňildi... Dogry, ýeňilen badyna halkyň öňüne çykyp hasap beren bolsa, berlen soraglara jogap beren bolsa has gowy bolardy. Beýtmezligi onuň iň uly kemçiligidir!

• **Ýalan-ýaşrygyň we töhmetiň gurbany!**

Kylyçdarogly ýeke özi arman-ýadaman göreşdi. Ýurdumyza oňşuk medeniýetini getirdi.

Haksyzlyklar we hapa propogandalar bilen aldym-berdimli boğuşdy. Emma...

Ýalan-ýaşryga we töhmete goldanýan syýasat ýeňdi!

Kylyçdarogly birleşdiriji, dürs, mähir-mylakatdan doly, gallaw lider hökmünde JHP-niň taryhyndaky iň ýokary ses derejesine (48%) ýetdi.

Dogrusyny dogry aýtmak gerek. JHP 1950-nji ýyldan bäri geçen 73 ýylyň dowamynda haýsy saýlawda üstün çykdy? Hiç birinde üstün çykyp bilmedi.

JHP-niň iň köp ses alan 1977-nji ýylda Ejewitiň alan sesi 41,4%-di. Şol döwrem JHP ýeke özi hökümet gurup bilmedi.

* * *

“Lider ýaramaz, gowşak, üstün çykma ukyby ýok” diýmegiň ýerine, JHP-niň nämüçin saýlawda üstün çykyp bilmändigini analiz etmeli, «täze ugur, täze metod, täze dolandyryş formasy» diýýänleriň sesine gulak salmaly...

Bu ýurtda indi «peýda bolan pully-peçli baronlaryň, korrupsiýanyň, «başemler bandasynyň urha-urlarynyň», tüsseläp giden 418 milliard dollaryň, işsizligiň, garyplygyň» saýlawçylaryň pikirini üýtgedip bilmändigine anyk göz ýetirildi.

Ogurlyga, urha-urluga, korrupsiýa garşylyk görkesmek Günbataryň ösen jemgyýetleriniň işi... Biziň jemgyýetimiz entek olar ýaly derejä ýetmändir!

«Ogurlaýarlar, ýöne işleýärler» sözi, megerem, dünýäde diňe biziň adamlarymyza mahsus samsyklykdyr.

Azatlyk, hukuga hormat, arassa syýasat ýaly sözler halkyň

galaba bölegini gyzyklandyrmaýar. Halk başyna inýän her belabeteriň şundan gözbaş alýandygyna düşünenok.

Janyňy alyp barýan gymmatçylygam, garyplygam saýlawçylaryň aglabasynyň pikirini üýtgedip bilmedi.

Ýolbaşçyňy çalyşmak bilen şular ýaly agyryly jemgyýetçilik problemaňy çözüp bolmaýar! Çözgüt sosial gurluşy üýtgetmekde, adamlary özgertmekde. JHP-niň etmeli işi şu.

• HEKAÝAT

- Adalat öldi

Gadym döwürler Angliýada bir döp bar eken. Ýönekeý raýat ölse buthananyň jaňy bir gezek kakylpdyr. Jaň iki gezek kakylsa, halaýyk bir begzadanyň aradan çykandygyny bilipdir. Eger jaň üç gezek kakylsa, onda patyşanyň aradan çykandygyny aňladypdyr.

Günlerde bir gün sud ýalňyş karar çykarypdyr. Sud bigünä adamy jogapkärçilige çekip, ölüm jezasyna höküm edipdir.

Bir wagtyň özünde buthananyň jaňy baş gezek urulypdyr. Halk alada galyp, ylgap baryp, popdan sorapdyr:

– Patyşa aradan çyksa dört gezek jaň urulýanyny bilýäsem welin, bu gün baş gezek urduň-a? Patyşadan ýokarda kim bar beýle?

Pop ajy-ajy gülümsiräp:

– Ondan has beter zat boldy – diýipdir. – Bu gün ýurdumyzda adalat öldi!

• HENEKLER

- Kimdigimi bilýäňmi?

Gije ýarymdan soň ýüzi maskaly ogry geçip barýan bir geýnülü adamy ýoluny kesipdir. Ogry onuň çekgesine sapaňasyny diräp:

– Çykar pullaryňy! – diýip gygyrypdyr.

Geýnülü adam oňa göwnüyetmezçilikli äňedip, hondanbärsi jogap beripdir:

– Meň kimdigimi bilýäňmi sen? Men adybelli syýasatçy!

Ogry:

– Onda çykar pullarymy! – diýip has beter heňkiripdir.

• Ýalançy pygamber

Özüniň «pygamberdigini» aýdyp, köpüň içine wagyz etmäge çykan birini saklap, dälhana dykypdyrlar.

Ol baran ýerinde birinji duşan näsagyna ýokardan göz aýlap:

– Meniň Allanyň ugradan ilçisi pygamberdigimi bilýäňmi? – diýipdir.

– Ýok, bilemok – diýen näsag derrew başga bir dälä sorag

beripdir: – Şu taze gelen şepe bar-a... Ol özüniñ pygamberdigini aýdýar.

Üçünji däli görkezilen tarapa siňe seredipdir-de, depderini çykaryp barlandan soň:

– Ol barypýatan kezzap – diýipdir. – Men dünýä olar ýaly pygamber ugradamok!

• Prezidenti nähili tanaýaň?

Öňki döwrüň amerikan aktýory Bob Houpdan:

– Prezident Reýganam seniň ýaly aktýordy, kinofilmlerde bile surata düşdün, ony nähiliräk tanaýaň? – diýip soranlarynda:

– Reýgan tipiki syýasatçylara meňzemeýär – diýipdir we sözlerini şeýle dowam etdiripdir: – Ol nädip ýalan sözlenýänini, pyssy-pyjurlygyň nämedigini bilenok, ogurlyk diýen zadyň-a ysynam alyp görmedik.

Hemmeler aňk bolup ony diňläp durka sözünüň üstüne şulary goşupdyr:

– Ýöne bularyň barsy üçin beýleki liderler ýaly ýanynda hemişe kömekçi saklaýar!

• **Ýüzüp nirä çenli gitseň bolar?**

Temel bilen Dursun deňize suwa düşüp, ýüzmäge başlapdyrlar.

Ep-esli ýüzenlerinden soň Dursun:

– Eh-eý Temel! – diýip gygyrypdyr.

Temel:

– Aýt, hany, ýene näme diýjek bolýaň – diýipdir.

– Amerika ýetýänçäk ýene näçe ýüzmeli bor?

Temeliň gahary gelipdir:

– Demiňi biderek almaňy goý-da, ýüzmegiňe dowam et!

• **Näçe towşan atdy?**

Temel çayhanada obadaşlaryna awa gidişini gürrüň beripdir:

– Adamlar, irden tüpeňimi alyp tokaýa gitdim. Atdym, atdym, atdym... Agşama çenli kyrk dokuz towşan ataýypdyryn...

Diňläp duranlaň biri onuň üstünden gülüpdür:

– Aý goýsanaý Temel, elli diý-de, sany tegeläýsene.

Temel garşy çykypdyr:

– Beýdip bolmaz. Maňa bir towşan üçin ýalan sözletjek bolýaňyzmy?

• «Ot bilen kükürt»

Deňize suwa düşmäge gelen Temel öňräginde ýüzüp baryan ýaş gyza tarap süýşüp başlanda gyz gygyryp başlapdyr:

– Haýyş edýärin, golaýlaşmaň maňa!

Temel geň galyp sorapdyr:

– Nämüçin?

Gyz ony synlap:

– Ot bilen kükürt bir ýerde bolup bilmez! – diýipdir.

Temel jykyr-jykyr gülüpdür:

– Gorkýan zadyna seretsene. Sen hiç alada etme, gülüm. Biz suwuň içinde ahwet. Öl kükürt partlamaýar-a!

• Leglekler näme getirýär?

Kompýuter asyrynda ýaşaýarys. Indiki çagalar soranjaň bolýar...

Mekdepden gelen çaga ejesine sorag beripdir:

– Eje, klasdaşlarymyz bilen jedele girdik, ýöne hiç belli bir netijä gelip bilmedik.

– Nämäň netijesine gelip bilmediňiz?

– Çaga nähili dünýä inýär?

– Oglum, saňa öňem kän aýtdym-a, leglekler getirýär!

– Ejejan, oňa düşündim-de, leglekler bilen kim gärdege girýär?

• Hapa sögünç nämemiş?

Dursun:

- Temeljan, seň ýaly gowy oglanam ýok welin, arman, geplände köp sögünýäň-dä...
- Hawa, sögünemde näme?
- Şeýdip sögüner ýaly näme bar?

Temel çynlakaý görnüşe giren bolup, şeýle diýýär:

- Ady nämedaý şoň, walla! Bir beýik filosof bardy... «Hapa sögünç kalbyň ýelpewajydyr» diýipdir, menem şoňa eýerip kalbymy ýelpeselendirýän!

• GÜNÜŇ SÖZİ

- Hakyky döwlet adamy şamçyrag mysalydyr. Özi ýanyp, halkyň üstüne ýalkym saçar!
- Altyn-kümüş, pul görse, perişde hem ýoluny ýitirer!
- Hökrüwanlygyny elden gideren halklaryň elden gidermäge başga zady galmaz!

- Adam tebigatyň bir kemçiligi-de, hiç wagt gözüniň doýmaýanlygy!
- Puluň gepleýän ýerinde seňkiň dogry bolany hiç zady üýtgetmeýär!
- Täzesini almanka öňki köwşüni zyňýan adam aýakýalaňaç galar!
- Oýun gutaransoň şany-da, pyýadany-da bir gapyrjaga salyp goýýarlar!
- Adamy terbiýelemek daşy ýontmakdan has kyndyr!
- Her kimiň öz akylyndan göwni hoş. Biziň sada adamlarymyzam şeýle!
- Möjek bilen iş salyşýan tilkiniň hyýaly diňe gury süňkde bolar!
- Eger zol aldanylyp ýörlen bolsaň, günä seniň özüňde!
- Soňundan aglanyň peýdasy ýok! Her halk nämä mynasyp bolsa, şolar ýalam dolandyrylar!

Rahmi TURAN.

«SÖZCÜ» gazeti, 10.06.2023 ý. Publisistika